

Lite nytt

Arne Olav L. Hageberg

Journalist og nettansvarleg i Psykologtidsskriftet

– Rapporten inneholder ingenting som ikke allerede er kjent blant folk med rettspsykologisk kompetanse. Nå gjenstår det å se om anbefalingene blir fulgt opp.

BEKYMRET: – Jeg er redd for at en hel del av de vettuge tiltakene som Olsen-utvalget foreslår, vil støte på et hav av protester, sier Kirsten Rasmussen. Foto: Øyvind Nordahl Næss

Dette sier Kirsten Rasmussen, som i 1998 ledet arbeidet med en tilsvarende rapport. Professoren i rettspsykologi ved Psykologisk institutt ved NTNU sa dette til dagbladet.no da Olsen-utvalget fikk mandatet sitt i fjor:

– Jeg vet ikke om Helsedepartementet har nyttiggjort seg våre konklusjoner, eller om rapporten samler støv. Men jeg er overbevist om at våre funn sammen med internasjonale forskningsresultater gir et solid fundament for regjeringen til å handle, i stedet for å undersøke de samme tingene på nytt.

Grundig jobb

I dag berømmer hun det nye utvalgets arbeid, men kan ikke se at rapporten bringer så mye nytt.

– Dette har ikke vært et latmannsutvalg. De har gjort en god og grundig jobb med å systematisere og presentere stoffet, men det er ingenting her som ikke allerede er godt kjent for alle som jobber innenfor det rettspsykologiske feltet.

Hun understreker samtidig at det at stoffet blir presentert som en offentlig utredning (NOU 2010:3), kan gjøre at helsemyndigheter – som ikke vil lese eller høre om den samme forskningen fra enkeltstående fagfolk – likevel tilegner seg denne viktige kunnskapen.

Samme innhold – nytt papir

Men Rasmussen har begrenset tro på at rapporten vil føre til at det skjer så mye. Rasmussen-rapporten lå stort sett og støvet ned helt til det såkalte trikkedrapet i Oslo i 2004 gav den en kortvarig oppmerksomhet. Men 1998-rapportens anbefalinger er til forveksling like dem som ble presentert av Ann-Kristin Olsen i mai 2010: styrket samhandling i behandlingsskjeden, et mer enhetlig behandlingstilbud, bruk av individuelle planer, forskrift om vurdering av farlighet, varsling på tvers av etater, vurdering av lovgiving rundt taushetsplikt og varsling om våpen ved kjent ustabilitet.

– Jeg er redd for at en hel del av de vettuge tiltakene som Olsen-utvalget foreslår, vil støte på et hav av protester i form av argumenter om personvern for psykisk syke og redsel for stigmatisering, kommenterer Rasmussen til Tidsskriftet.

Den vanskelige taushetsplikten

Spørsmål rundt taushetsplikt er aldri enkle, understreker hun. Men et moment hun ofte savner i slike debatter, er argumentet om at det å hindre voldsatferd også er å ivareta pasienten. Det er god omsorg å hindre slik atferd.

– Det spørres om ikke dette skal veie tyngre enn taushetsplikten i slike situasjoner. Dessuten kan taushetsplikten også være skalkeskjul for en ansvarsfraskrivelse, sier Kirsten Rasmussen.

arne.olav@psykologforeningen.no